

Bouwmeeuwen

Ronald Hermsen

Ik moet denken aan de zwart-wit foto die wel in huiskamers hangt: Lunch Atop a Skyscraper. Bouwvakkers zitten rustig te lunchen op een duizelingwekkend hoge stalen balk van een New Yorkse wolkenkrabber in aanbouw. En die foto associeer ik weer met Harold Lloyd en de korte, stomme film Never Weaken (1921). Hierin haalt Lloyd allerlei stunts uit, hoog op het geraamte van een wolkenkrabber. Mijn maag valt in een luchtzak tijdens het kijken.

Dit denk ik allemaal terwijl ik over de 295 meter lange fiets-loopbrug bij Utrecht Centraal loop en drie kokmeeuwen in winterkleed stoïcijns ontspannen op de reling zie staan – zij deden me denken aan die bouwvakkers op hun balk. Het is een komen en gaan van mensen, soms lopen of fietsen ze op amper een halve meter langs die meeuwen, maar de vogels malen er niet om. Ze zijn alert op voedsel en de eventuele kwade zin van een meeuwenhater.

Want die heb je. Ook in Utrecht, waar een kleine burgemeester wekenlang bij het Westplein heeft rondgehangen. Een krantenkop noemde de daar rondzwermende meeuwen ooit “terrormeeuwen”. In het artikel komt een bewoonster aan het woord: “De vogels op het platte dak zorgen ervoor dat de kieselstenen naar beneden vallen (...). Er zijn nog geen ernstige ongelukken gebeurd, maar het kan zomaar gebeuren dat straks een voorbijganger zo’n kieselsteen van vijfhoog op zijn hoofd krijgt. Daar moet je toch niet aan denken?”

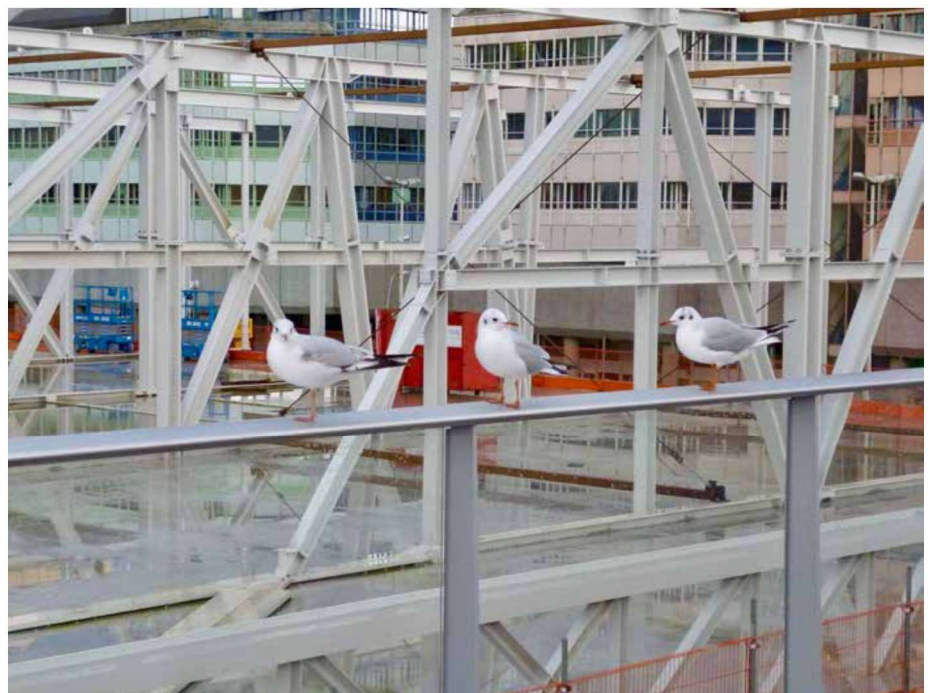
Nee, zeker niet. Volgens een andere bewoner komt het allemaal doordat mensen op straat brood en afval laten

slingeren: “Als mensen nou eens de rommel in de prullenbak gooien, dan gaan die vogels wel weer ergens anders kijken (...).”

Dat had ie gedacht. Dan onderschat hij toch de slimheid van vogels, een onderwerp waarover tegenwoordig aardig wat boeken verschijnen. Het valt me op dat er in die boeken vaak vanuit wordt gegaan dat wij mensen slimmer zijn dan vogels en dus kunnen weten hoe slim zij al dan niet zijn. Zelf ben ik daar nog niet zo zeker van.

Kokmeeuwen zijn er overal. Bij Jac. P. Thijsse heten zij nog kapmeeuwen. In Het Vogeljaar schrijft hij: “De meeuw is bewegingskunstenaar, zoals de nachtegaal zangkunstenaar is, en het aanschouwen van de evoluties der meeuwen schenkt mij even veel vreugd als het hooren van ’t nachtegaalslied.

kokmeeuwen

snelheid, die doet denken aan zwaluwen of aan valken, dan weer staan ze als het ware stil in de lucht, of wat nog moeilijker schijnt, ze vliegen stapvoets – hoe moet je dat eigenlijk zeggen? – langs het watervlak in een rechte lijn en zonder merkbare rijzing of daling.”

En daarom schenkt het aanschouwen van (kok)meeuwen ook mij veel vreugd. Vaak zweven ze hoog door het eindeloze luchtruim en zitten ze niet verscholen achter blaadjes in een boom. Dat maakt ze, vermengd met zilte kustgeuren en uitzicht op water, voor mij tot een symbool van vrijheid. Hun elegante vlieg zweven voegt daar gratie aan toe. Schoonheid in beweging. Dan moet je hun gekrijs soms maar even voor lief nemen.